

Paralýza v srdci americké fiskální krize — RT Business News

 rt.com/business/596899-us-fiscal-crisis-debt

Topení v dluzích: Paralýza v jádru americké fiskální krize

Washington nedělá nic se svými zhoršujícími se financemi, protože nemůže dělat nic, aniž by riskoval velké otřesy

Může se zdát záhadné, proč to v určitých obdobích historie vláda čelící hroící krizi jednoduše neřeší. Problémy se hromadí na první pohled, zatímco se pro jejich skutečné vyřešení dělá jen málo. Vzhledem k tomu, že lidská představitost je taková, jaká je, je tato nečinnost nevyhnutelně připisována nějaké směsi korupce, nekalého jednání a neschopnosti. A cesta k jakékoli krizi na systémové úrovni je jistě poseta chybnými kroky a krátkozrakými politikami. Ale přichází bod, kdy se horizont možností uzavřel a vláda prostě nemůže dělat nic, aniž by uvolnila síly, které by ji mohly snadno přemoci.

V podivných a bouřlivých posledních letech carské vlády v Rusku se rozvíjející se krize, která nakonec vyústila v ruskou revoluci, zdála se znehybnět ve stavu pozastavení, protože hlavní aktéři země ustoupili od podniknutí rozhodných akcí ze strachu, že odpálí právě to kataklyzma, které měli. snažil se vyhnout. O slabosti a nerozhodnosti Mikuláše II. se udělalo mnoho, ale v těch osudných posledních letech se anachronická dynastie Romanovců hroutila a pro její zastavení se dalo udělat jen málo.

Ačkoli okolnosti a konkrétní krize nemají mnoho společného, zdá se, že podobná paralýza infikovala americkou vládu, která čelí několika neřešitelným problémům. Zářným příkladem toho je, že blížící se porážka Ukrajiny z rukou nadřazené ruské armády postavila Washington do nemožné situace: ukázalo se, že není schopen splnit svůj slib ušetřit Rusku strategickou porážku, ale cesta, kterou má k

dispozici – vyjednávat s Ruskem jako rovný s rovným nebo, nedej bože, z pozice slabosti – je prostě neslučitelné s paradigmatem, ve kterém Washington funguje.

Spojené státy, které již nevěří ve vítězství, nepomáhají Ukrajině žádným smysluplným způsobem – nikdo nevěří, že nedávný balíček pomoci skutečně mnoho změní. Ale diplomatické řešení by mohlo mít za následek odhalení slábnoucího globálního vlivu Ameriky a možná i zničení NATO jako důvěryhodné instituce. Bez dobrých možností se Washington jen potácí, dokud ho nepředběhnou události.

Ale Ukrajina na tom není zdaleka nejhůř. Rychle se zhoršující fiskální situace Ameriky se formuje tak, že bude mnohem silnější a hluboce zakořeněná. A opět se zdá, že tvůrci politik jsou paralyzováni nedostatkem prostoru pro řešení toho, co generální ředitel JPMorgan Jamie Dimon považuje za „*nejpředvídatelnější krizi, jakou jsme kdy měli*“.

**ČTĚTE VÍCE: Smrt impérií:
Historie nám říká, co bude
následovat po kolapsu
hegemonie USA**

Jádrem celé záležitosti je, že americká vláda a ekonomika obecně byly příliš závislé na faktoru, který byl až

donedávna považován za samozřejmý: na nízkých úrokových sazbách a jejich důsledkem nízké inflace. Když se však úrokové sazby posunuly výše, na deficitech najednou znovu záleželo. Vysoce finanční ekonomiku USA však nelze snadno podrobit úsporným opatřením, která by zkrotila stoupající schodky. Je to technicky náročné, jak budeme diskutovat, i kdyby to bylo politicky možné. Mezitím jsou možné škrtky ve výdajích buď politickým sudem s prachem, nebo jsou pro vládnoucí třídu jednoduše nepředstavitelné.

Odebírání pověstné mísy s punčem

Obecně řečeno, úrokové sazby klesaly v podstatě čtyři desetiletí, což je stav věcí z velké části přisoudit dopadům globalizace a zakotvení dolaru jako světové rezervní měny. Integrace globálních finančních trhů umožnila zemím s vysokou mírou úspor dotovat americké půjčky nákupem amerického dluhu, a tím tlačit na snižování úrokových sazeb. Jiný způsob, jak o tom přemýšlet, je, že USA byly po dlouhou dobu schopny udržovat nízké sazby, protože mohly exportovat velkou část své inflace prostřednictvím globálního používání dolaru, protože jiné země sterilizovaly nově vytištěné dolary.

Svět s téměř nulovými sazbami panující po finanční krizi v letech 2008-09 byl pro ekonomiku ještě exotičtější prostředím. Není divu, že úroveň dluhu explodovala. Jen od roku 2007 se federální dluh držený veřejností zvýšil z 4,6 bilionu dolarů na ohromujících 27,4 bilionu dolarů. Celkový vládní dluh nyní přesáhl 34 bilionů dolarů. A přesto i přes nárůst dluhů kalamita nezasáhla a vláda neměla problém si půjčit.

To vyvolalo určitý přezíravost ohledně dluhu a deficitů a pomohlo to, že se ve Washingtonu sjednotil dvoustranný konsensus kolem vyšších vládních výdajů, zatímco staří rozpočtoví jestřábi v Kongresu vyhynuli. A ekonomové byli optimističtí: ještě v roce 2018 označil nositel Nobelovy ceny za ekonomii Paul Krugman dluh za „*naprosto triviální*“ starost. Jiní, jako Larry Summers, Jason Furman a Olivier Blanchard, byli výmluvní o tom, jak úrokové sazby zůstanou na dobu neurčitou na historicky nízké úrovni.

Všechno se ale změnilo v roce 2021, kdy se fenomén, o kterém se v západních ekonomikách zdálo téměř vymýcený, vrátil s pomstou: inflace. Aby zkontroloval růst cen, pustil se Federální rezervní systém do řady zvýšení úrokových sazeb, při nichž desetileté výnosy státní pokladny – sazba, kterou federální vláda platí věřitelům – zaznamenaly nejprudší nárůst za čtyři desetiletí.

ČTĚTE VÍCE: Schizofrenní světový řád: Západ je ochoten zničit svůj finanční systém, aby potrestal Rusko

Vyšší sazby způsobily prudký nárůst úrokových nákladů, které dluží vláda. A zcela náhle se USA ocitly na naprosto neudržitelné fiskální cestě.

Přestože nedošlo k recesi, deficit federálního rozpočtu se ve fiskálním roce do loňského září ve skutečnosti zdvojnásobil na ohromující 2 biliony dolarů. Člověku by bylo odpuštěno, kdyby si myslel, že USA přecházejí na válečnou ekonomiku. A nezůstalo jen u toho: dluh se téměř každých 100 dní zvyšuje o ohromující klip ve výši 1 bilionu dolarů.

Úrokové náklady na dluh již překonaly výdaje na obranu – což není maličkost, protože USA nejsou zrovna šetrné k ochraně své hegemonie – a letos rostou závratným 30% meziročním tempem, aby dosáhly 870 USD. miliarda.

Takže to, co vypadalo jako chutný oběd zdarma, se ukázalo jako fata morgána. USA se nyní tvrdě učí základnímu bodu ekonomické teorie: deficity nezáleží, pokud jsou úrokové sazby nízké, protože náklady na nesení dluhu jsou zvládnutelné. A úrokové sazby zase mohou být nízké, pokud je inflace pod kontrolou. Ale když inflace roste, úrokové sazby rostou a schodky narůstají. Takže za stejné situace znamená vyšší inflace vyšší úrokové sazby – tedy stále hlubší deficity.

Nyní jsme se dostali do začarované smyčky zpětné vazby, která se objevila v srdci souhry úrokových sazeb, inflace a deficitů. Zatímco dříve jsme byli svědky nízké inflace, která umožňovala nízké úrokové sazby a tedy snadno přenosné deficity, nyní se deficity samotné stávají významným hnacím motorem inflace.

Důvod, proč se tak děje, souvisí s masivními úrokovými náklady. Úroky máme tendenci považovat pouze za výdaj pro vládu. Ale pro investory, kteří vlastní americký dluh, představuje příjem. A protože zhruba tři čtvrtiny amerického veřejného dluhu jsou drženy v tuzemsku, většina těchto úrokových výnosů zůstává doma. Je zřejmé, že velká část z nich si nenajde cestu do širší ekonomiky – většina investorů si úrokové výnosy generované z držby státní pokladny neodnese do obchodu s potravinami – ale do oběhu se jich dostane dost, aby pohnuli jehlou.

Paradoxně tedy vyšší úrokové sazby při vysokých úrovních zadlužení mohou ve skutečnosti vytvářet větší inflaci, nikoli menší. Jiný způsob, jak o tom přemýšlet, je, že když jsou deficity velké, stimulační efekt z fiskální strany nakonec zastíní omezující účinek na úvěry soukromého sektoru, který produkuje vyšší úrokové sazby.

Co nemůže tolerovat financovaná ekonomika

Máme-li nyní co do činění se strukturálně vysokou inflací – což poslední inflační tisky zdánlivě potvrzují – bude to znamenat strukturálně vyšší úrokové sazby. A přesto, za stejných podmínek, vyšší úrokové sazby znamenají nižší ceny aktiv (akcií, dluhopisů, derivátů, nemovitostí atd.) Důvodem je: za prvé, vyšší míra návratnosti bezrizikových úspor nabízená bankami vytáhne nějaké peníze aktiv; za druhé, jak se bezriziková míra výnosu zvyšuje, rizikově upravený výnos z investice do aktiva klesá, čímž se snižuje cena, kterou jsou dnes investoři ochotni za aktivum zaplatit.

Vyhlídky na nižší ceny aktiv je však obzvláště akutním problémem pro americkou ekonomiku, která je nyní tak finančně zajištěna – což znamená, že velká část příjmů v zemi je vázána na ceny aktiv – že pokles cen aktiv se odrazí široce daleko a spouští různé vedlejší efekty. Jedním z takových efektů je snížení daňového příjmu ze strany vlády. Ve skutečnosti se objevil zajímavý vzorec, který podtrhuje, jak moc je daňový základ USA závislý na cenách aktiv.

ČTĚTE VÍCE: Probíhá velký převod bohatství: Jak Západ ztratil kontrolu nad trhem se zlatem

Takzvaná „bublina všeho“ z roku 2021 – kdy byla zaznamenána rekordně vysoká ocenění v širokém spektru tříd aktiv – vedla v následujícím roce k velkému

nárůstu daňových příjmů (meziročně o 21 %) při zdanění vytvořený příjem byl splatný. Když však Fed v roce 2022 zvýšil úrokové sazby, finanční trhy reagovaly velmi negativně a ceny aktiv šly dolů. Jistě, daňové příjmy v roce 2023 klesly a schodek vyletěl zpět.

Tuto dynamickou hru vidíme právě teď před našima očima: žhavější než očekávaná inflace nutí Fed odložit snižování sazeb, což utlumilo akcie.

Jakýkoli pokus o úsporná opatření tedy stlačí ceny aktiv níže, a tím potlačí daňové příjmy – což bude mít zvrácený účinek – ve skutečnosti prohloubí schodek, protože na pokrytí rozdílu je třeba půjčit si více peněz. To je cyklus, ze kterého je velmi obtížné vymanit ekonomiku. A ve snaze nějak zabrzdit existuje ještě jedno riziko: vysoce finanční ekonomika poháněná dluhy nereaguje na úsporná opatření stejným způsobem jako konvenčněji strukturovaná ekonomika, protože nikdy neví, kde je páka a jak velká je. Lehmanova rozvaha v roce 2008 měla aktiva pouze 680 miliard dolarů, a přesto dokázala odpálit globální zhroucení.

Abychom to shrnuli, návrat inflace narušil rovnováhu, která se vyvíjela po mnoho let, kdy se USA mohly bez následků zadlužit. Vysoké úrokové sazby však sfoukly deficit, což znamenalo více půjček a nakonec i větší inflaci, protože vysoké úrovně deficitních výdajů jsou ze své podstaty inflační. Problémem je, že nebude

snadné snížit deficit úspornými opatřeními nebo typem finančního zpřísnění, které by snížilo ceny aktiv – v neposlední řadě proto, že daňový základ je tak závislý na cenách aktiv.

Après moi, le déluge

Varování o blížící se fiskální krizi nyní přicházejí rychle a zběsile a znějí úplně jinak než dříve. Pokud v minulých letech někdo slyšel volání po fiskální odpovědnosti vyjádřené v idealistické rétorice vychvalující sílu a poctivost Ameriky – „*Historie vám ukáže, že v historii není žádná země, která by byla silná, svobodná a zkrachovalá,*“ bývalý kongresman z Tennessee ze staré školy. John Tanner jednou řekl – dnešní varování jsou strohá, okamžitá a konkrétní.

Znějí spíše jako to, co Joao Gomes, proděkan pro výzkum na Wharton Business School, řekl v březnu rozpočtovému výboru Senátu USA: „*Přicházející fiskální krize bude vyvolána náhlou ztrátou důvěry široké veřejnosti ve federální vládu. financí a osob pověřených jejich správou.*“ „*Její důsledky budou vážné a zanechají trvalé – pravděpodobně nevratné – jizvy na naší ekonomice a společnosti,*“ uzavřel.

ČTĚTE VÍCE: Proč zvýšení sazeb Fedu způsobovalo klasickou krizi rozvíjejících se trhů, ale nyní se zdá, že je bumerangem na USA

Pro odvrácení tohoto výsledku se však dělá velmi málo, protože je zde malý

manévrovací prostor. Obrovský a složitý systém, který se vyvíjel po desetiletí ve světě nízkých úrokových sazeb, nelze přes noc převést na nový základ – a rozhodně ne bez velké bolesti a politického

rizika. Dosavadním přístupem bylo jednoduše utrácet a hodit likviditu na cokoliv, co se ve finančním systému zlomí kvůli vyšším úrokovým sazbám.

Utrácení je, alespoň povrchně, funkční. Ekonomika je propagována jako silná – názor, který si mimochodem většina voličů nekoupí – a zdá se, že působivá čísla růstu za poslední rok to potvrzují. Ale velká část tohoto růstu je jednoduše poháněna deficitními výdaji (1,6 bilionu dolarů ve fiskálním roce 2024). Dejte mi bilion a půl a já vám ukážu, jak se dobře pobavíte!

Mezitím jakýkoli vážný pokus čelit deficitům nakonec narazí na cihlovou zeď programů nároků. *„Pokud se chcete vypořádat s deficitem, budete se muset vypořádat s nároky. To je místo, kde se utrácíte,“* řekl před několika lety poslanec Tom Cole (R-Okla.), starší člen sněmovního výboru pro dotace. Jinými slovy, neobtěžujte se přijít si promluvit s jeho výborem.

A ve skutečnosti Kongres projednává pouze 28 centů z každého dolaru, který utratí; naprostá většina federálních výdajů je nařízena zákonem a probíhá mimo proces přidělování rozpočtu. Ty se týkají především hlavních programů zdravotní péče a benefitů.

Po celá desetiletí se chápalo, že programy nároků jsou neudržitelné, a nyní nárůst počtu odcházejících silných ročníků pouze zvyšuje zátěž. Ale systém byl ponechán ve svém nefunkčním stavu na neurčito, protože dokud byl dluh levný, mohla si vláda půjčit cestu. Nepříliš tajemstvím sociálního zabezpečení je například to, že daně ze mzdy vybrané v minulosti nebyly ve skutečnosti investovány nebo ušetřeny na zaplacení budoucích závazků, ale byly okamžitě vynaloženy na financování jiných vládních potřeb. To znamená, že ve skutečnosti neexistuje žádný svěrenský fond, který by bylo možné čerpat; existuje pouze vládní účetní kniha, na kterou si lze půjčovat.

Žádný politik nebyl ochoten vážně uvažovat o zásadních reformách programů nároků. Takový vpád by zasáhl příliš blízko srdce současné americké společenské smlouvy. Ale když byly sazby nízké, nemuseli: den zúčtování mohl být vždy odložen.

ČTĚTE VÍCE: Čína naznačuje svůj asymetrický válečný systém zaměřený na sesazení amerického dolaru z trůnu

Zdá se, že snížení vojenských výdajů je jednou z možných cest, jak dosáhnout určitého pokroku. Přinejmenším by

prozíravým krokem bylo uznat, že náklady na udržení impéria a bankrolling jako Ukrajina, Izrael nebo Tchaj-wan se náhle staly neúnosnými a od těchto závazků ustoupit. Ale i to je pro washingtonský establishment nepředstavitelné, jak ukazuje nedávný ukrajinský návrh zákona o prohrané válce. Takový ústup by byl příliš v rozporu s tím, co považují za *raison d'être* amerického státu.

Takový postoj trochu připomíná, když východní Německo koncem 80. let proti všemu zdravému rozumu odmítlo Gorbačovovy reformy „glasnosti“ a „perestrojky“, Otto Rheinhold, přední teoretik Východoněmecké komunistické strany, položil zásadní otázku s výjimečným jasnost: *"Jaké právo na existenci by měla kapitalistická NDR vedle kapitalistické federativní republiky?"*

Přední teoretici washingtonského establishmentu kladou v podstatě stejnou otázku: co je Amerika, když ne nepostradatelný stát světa? Taková rigidita paralýzu jen prohlubuje.

Švédský komentátor Malcom Kyeyune poznamenal, že *„nejnebezpečnějším obdobím pro politický systém je situace, kdy po léta a desetiletí ignoroval hrozící krizi, a pak se konečně opřel o zed', kterou nelze pohnout, a pokusil se aplikovat reformy.“*

Stejně jako se finanční potíže francouzské monarchie v předvečer svolání generálního stavovského úřadu v roce 1789 po desetiletích špatného hospodaření staly problémem, který nebylo možné řešit čistě technickými prostředky, problém hrozící fiskální krize se dostal daleko za hranice oblast hospodářské politiky.

Zdá se, že ti, kdo drží otěže moci americké vlády, cítí pravdivost Kyeyuneových slov: dělají tak málo, jak je to jen možné, protože nemohou dělat nic, aniž by se vnořili přímo do toho nejnebezpečnějšího období.

ANALÝZA

Tento příběh můžete sdílet na sociálních sítích:

Sledujte dál RT

NÁSdluhová krize USA

